

Język Hasel Przedmiotowych Biblioteki Narodowej

HASŁA OSOBOWE – DOPOWIEDZENIA

- **Sformułowania typu przed, nie przed, po etc.:**

Dla określeń typu: **przed, nie przed, po, między** stosuje się odpowiednie sformułowania w języku łacińskim:

A	→ et
czynny (a)	→ fl.
Między	→ inter
nie po	→ non post
nie przed	→ non ante
po	→ post
przed	→ ante

Np.:

Widawski, Piotr Węzyk
urodzony przed 1550 r. i zmarły po 1600 r.

100 1 |a Widawski, Piotr Węzyk|d(ante 1550-post 1600)

Tommaso da Celano
urodzony między 1185 a 1190 r. i zmarły w 1260 r.

100 0 |a Tommaso da Celano|d(inter 1185 et 1190-1260)

Mostowska, Anna
urodzona około 1762 r. i zmarła przed 1833 r.

100 1 |a Mostowska, Anna|d(ca 1762-ante 1833)

Skrót - **fl.** (łac. **floruit**), odpowiadający określeniu „**czynny(a)**”, stosuje się po nazwach osób, dla których nie udało się nawet w przybliżeniu ustalić dat urodzenia i śmierci, a tylko daty poświadczające, że w danych latach lub w danym roku osoba ta żyła.

Np.:

Filatyn, Zofia
tancerka, działała w ll. 1880-1902, dokładne daty życia nie znane

100 1 |aFilatyn, Zofia|d(fl. 1880-1902)

Daniell, James

miedziorytnik, działał około 1800 r., dokładne daty życia nie znane

100 1 |a Daniell, James|d(fl. ca 1800)

Zawadzka, Maria

babka Moniki Żeromskiej, figuruje na zdjęciu z 1914 r., dokładne daty życia nie znane

100 1 |a Zawadzka, Maria|d(fl. 1914)

- **Daty w dopowiedzeniu:**

1. W zapisie daty przed i po myślniku nie wstawia się spacji.

Przykłady: |d(1875-1940)
|d(ca 1625-ca 1700)
|d(1595-ante 1651)
|d(ante 1725-non post 1799)

2. W przypadku, gdy nie znana jest jedna z dat, w jej miejsce wstawia się znak „?”

Wyjątek – dla osób żyjących współcześnie w miejscu drugiej daty zostawia się spację (cezurę stanowi 120 lat, czyli dla osoby urodzonej w 1889 roku, należy w miejscu drugiej daty wstawić spację).

Uwaga: od każdego nowego roku data graniczna ulega przesunięciu, należy więc pamiętać o aktualizacji haseł.

Przykłady: |d(?-1827)
|d(1515-?)
|d(1887-?)
|d(1889-)
|d(1950-)

3. Nie używa się określeń typu: (ur. 1671), (zm. 1750). Poprawny zapis to:

Przykłady: |d(1671-?)
|d(?-1750)

4. Przełom lat oznaczony kreską ukośną „/” stosuje się tylko dla lat po sobie następujących. Oznaczenie przełomu dla dat oddalonych od siebie jest zapisem błędnym (1870/1875).

Przykłady: |d(1870/1871-1967)
|d(1615-1795/1796)

5. Nie używa się w zapisie dat spójnika „lub” (1689 lub 1700-1769). Katalogujący opowiada się za jedną z dat, za którą przemawiają źródła. Natomiast informację o obu datach podaje w polu 667 rekordu wzorcowego lub w polu 670 w podpolu b, w podpolu a podając nazwę źródła.

Przykład: 100 1 |a Trotz, Michał Abraham|d(ca 1689-1764)
667 |a Wydawca, autor słowników, ur. w 1689 lub 1700 r.

100 1 |a Sonnewend, Stefan|d(1885-1942)
670 |a IAP|bdata śm. 1942
670 |a www.poloniamuseum.pl/pl/aukcje|bdata śm. 1942
670 |a Stefan Czesław Sonnewend (1885-1939) / Jarosław
Mulczyński. - Poznań, 2001|bdata śm. 1939

6. Nie używa się w zapisie dat sformułowań typu: w. (wiek), połowa, koniec, początek, przełom wieków, itp. Powyższe daty zapisuje się w następujący sposób:

Przykłady:

żył w 19 w. → |d(18..-?)
zm. w 19 w. → |d(?-18..)
ur. w 18 w. zm. w 19 w. → |d(?-18..) lub |d(17..-?)
czyli nie używa się zakresu dwóch stuleci

ur. w końcu 18 w. zm. w 19 w. → |d(179.-18..)
ur. w połowie 18 w. zm. w 19 w. → |d(175.-18..)
ur. w połowie 19 w. → |d(185.-?)
żył w I połowie 19 w. → |d(18.-185.)
zm. w połowie 19 w. → |d(?-185.)
żył w II połowie 19 w. → |d(185.-?)
zm. w II połowie 19 w. → |d(?-18..)
ur. w końcu 19 w. → |d(189.-)

*w tym przypadku drugą datą jest spacja,
zob. cezura 120 lat w pkt. 2.*

zm. w końcu 19 w. → |d(?-189.)
ur. na początku 19 w. → |d(18..-?)
zm. na początku 19 w. → |d(?-18..)
ur. na początku 19 w. zm. w końcu 19 w. → |d(18..-?)
przełom 18/19 w. → |d(179.-18..)

Dziesięciolecia i lata wieku w datach oznaczamy 3 cyframi i kropką:

- pierwsze dziesięciolecie 19 w. → 180.
- drugie dziesięciolecie 19 w. → 181.
- lata 20-te 19 w. → 182.
- lata 30-te 19 w. → 183.
- lata 40-te 19 w. → 184.
- lata 50-te 19 w. → 185.
- lata 60-te 19 w. → 186.
- lata 70-te 19 w. → 187.
- lata 80-te 19 w. → 188.
- lata 90-te 19 w. → 189.

Uwaga:

Analogiczne zapisy stosuje się dla innych wieków.

Sposoby zapisu dat podane w pkt. 6 stosuje się w przypadku, gdy zachodzi potrzeba rozróżnienia osób. Jeśli nie występuje konieczność rozróżnienia haseł, informację o wieku, dziesięcioleciu itp., w którym żyła osoba, dla której tworzony jest rekord wzorcowy podaje się w polu 667. W przypadku, gdy w przyszłości zaistnieje konieczność rozróżnienia haseł, informacja ta przeniesiona zostanie do pola 100, stosując powyższe zasady zapisu.